

CUPRINS

ABREVIERI	5
ARGUMENTUL TEORETIC AL LUCRĂRII	7
THE THEORETICAL ARGUMENT OF THE TREATISE	9
ARGUMENT THÉORIQUE DU TRAITÉ.....	11
ABSTRACT	13
RÉSUMÉ.....	32
TITLUL I. TEORIA DREPTURILOR OMULUI	52
CAPITOLUL I. ABORDĂRI ISTORICE ȘI CONCEPTUALE.....	52
1.1. Precursori filosofico-morali ai ideii Drepturilor Omului	52
CAPITOLUL II. SISTEMATIZAREA PERSPECTIVEI ȘTIINȚIFICE: ARGUMENTE PENTRU O METATEORIE A DREPTURILOR OMULUI	65
2.1. Elemente fundamentale ale unei teorii a drepturilor omului.....	65
2.2. Drept internațional al drepturilor omului și dreptul umanitar	73
2.3. Elemente de conceptualizare nonjuridică	77
2.3.1. Primul nivel de conceptualizare: înțelegerea drepturilor omului.....	77
2.3.2. Generații de drepturi ale omului.....	80
CAPITOLUL III. VALORILE UMANISTE ȘI DREPTURILE OMULUI	89
3.1. Umanismul și drepturile omului.....	89
3.2. Valorile umaniste: aspecte discursive.....	92
3.3. Axiologia drepturilor omului: tipologii de valori umaniste	93
3.3.1. Pacea	93
3.3.2. Libertatea și toleranța	97
3.3.3. Demnitatea umană	100
3.3.4. Solidaritatea.....	104
3.3.5. Egalitatea și nediscriminarea	107
3.3.6. Căutarea fericirii.....	111
3.4. Concluzie cu privire la valorile umaniste și drepturile omului.....	114
CAPITOLUL IV. IDEOLOGIIILE ȘI CONSTRUCTUL DREPTURILOR OMULUI	115
4.1. Liberalismul	116
4.2. Libertarianismul	120
4.3. Egalitarianismul	122
4.4. Socialismul	124
4.5. Social-democrația.....	127
4.6. Comunismul.....	129
4.7. Conservatorismul.....	131
4.8. Unele note concludive: drepturile omului dincolo de ideologii.....	132

CAPITOLUL V. CADRUL PRINCIPIAL AL EXERCITĂRII DREPTURILOR OMULUI	
OMULUI	134
5.1. Problematika drepturilor omului între exercițiu și natură substanțială.....	134
5.2. Universalitatea.....	136
5.3. Inalienabilitatea	138
5.4. Indivizibilitatea și interdependența.....	142
5.5. Egalitatea și nediscriminarea.....	143
5.6. Participarea și incluziunea	146
5.7. Responsabilitatea și domnia legii	151
5.8. Dinamismul.....	153
CAPITOLUL VI. ELEMENTE DE CONCEPTUALIZARE JURIDICĂ	
6.1. Titularii drepturilor omului	154
6.1.1. Individul – titular de drepturi și libertăți.....	154
6.2.2. Poporul – titular colectiv de drepturi.....	156
6.2.3. Statul – subiect titular al drepturilor omului	160
6.2.4. Drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale	161
6.2.5. Popoarele indigene.....	163
6.2.6. Apatrizii.....	165
6.3. Titularii de obligații în teoria drepturilor omului	168
6.3.1. Abuzul de drept	168
6.3.2. Statele purtătoare de obligații	169
6.3.3. Instituții naționale de drepturile omului (INDO)	171
CAPITOLUL VII. SISTEME UNIVERSALE, REGIONALE ȘI SUBREGIONALE DE PROTECȚIE ȘI PROMOVARE A DREPTURILOR OMULUI	
7.1. Taxonomie juridică	178
7.2. Sistemul ONU de protecție a drepturilor omului	179
7.2.1. Universalitatea mandatului; particularități	179
7.2.2. Tribunale specializate	183
7.3. Sistemul regional european de protecție a drepturilor omului.....	189
7.3.1. Triada: Consiliul Europei, Uniunea Europeană și Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa	189
7.3.2. Rolul specific al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa	192
7.3.3. Relații interorganizaționale	195
7.3.4. Problema aderării Uniunii Europene la Convenția Europeană a Drepturilor Omului	201
7.4. Sistemul interamerican de protecție a drepturilor omului.....	204
7.4.1. Premise istorice	204
7.4.2. Carta Organizației Statelor Americane	205
7.4.3. Instrumente juridice adoptate în cadrul OSA	207
7.4.4. Mecanisme de protecție interamericane	218
7.5. Sistemul african de protecție a drepturilor omului.....	224
7.5.1. Contextul istoric	224
7.5.2. Organizația Unității Africane și Uniunea Africană	226
7.5.3. Instrumente și mecanisme juridice la nivel african.....	228
7.5.4. Mecanisme africane de protecție a drepturilor omului	239

7.6. Sistemul islamic de protecție a drepturilor omului.....	242
7.6.1. Problematizări legate de afirmarea sistemului islamic de protecție a drepturilor omului	242
7.6.2. Afirmarea juridică propriu-zisă a sistemului islamic de protecție a drepturilor omului – configurarea modelului teoretic	244
7.6.3. Instituirea sistemului islamic de protecție a drepturilor omului sub semnul organizațiilor regionale	248
7.7. Sistemul asiatic de protecție a drepturilor omului: dileme și așteptări.....	262
CAPITOLUL VIII. „APĂRĂTORII DREPTURILOR OMULUI” – ROLUL LOR ÎN PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE ALE OMULUI	269
8.1. Apărătorii drepturilor omului și cadrul normativ corespunzător la nivel internațional.....	269
8.2. Mecanisme internaționale instituite în domeniul apărătorilor drepturilor omului.....	272
8.3. Situația apărătorilor drepturilor omului la nivel regional european.....	274
8.4. Perspectiva națională asupra acomodării realității juridice a apărătorilor drepturilor omului în cadrul juridic intern.....	275
TITLUL II. ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE CU RESPONSABILITĂȚI ÎN PROMOVAREA DREPTURILOR OMULUI	278
CAPITOLUL I. SISTEMUL ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE.....	278
1.1. Carta Organizației Națiunilor Unite și internaționalizarea drepturilor omului.....	278
1.2. Declarația Universală a Drepturilor Omului	281
1.2.1. Contextul adoptării și conținut.....	281
1.2.2. Importanța și natura juridică a Declarației Universale a Drepturilor Omului	285
1.3. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice	291
1.3.1. Pactele internaționale adoptate în anul 1966.....	291
1.3.2. Drepturile garantate de Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (art. 6-27)	293
1.3.3. Restricții, derogări ale drepturilor prevăzute în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.....	305
1.3.4. Mecanismul de control al Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice	306
1.4. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale	308
1.4.1. Particularități. Nediscriminarea în exercitarea drepturilor	308
1.4.2. Drepturile garantate de Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (art. 6-15)	310
1.4.3. Mecanismul de control al Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.....	320
1.5. Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială.....	322
1.5.1. Caracteristici și conținut.....	322
1.5.2. Prevenirea și combaterea antițigănistului în România	325
1.6. Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei	326
1.6.1. Drepturi garantate	326

1.6.2. Mecanismul de control al Convenției pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei	334
1.7. Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante	335
1.8. Convenția cu privire la drepturile copilului	338
1.8.1. Caracteristici	338
1.8.2. Prevederi substanțiale ale Convenției cu privire la drepturile copilului.....	339
1.8.3. Mecanismul de monitorizare și control al Convenției cu privire la drepturile copilului.....	360
1.8.3. Bullyingul și cyberbullyingul – forme moderne ale violenței împotriva copiilor	361
1.8.4. Cazul particular al educației sexuale	363
1.9. Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități	365
1.9.1 Dizabilitatea – noțiune și conținut	365
1.9.2. Drepturi garantate de către Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități	367
1.9.3. Mecanismul de control al Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități.....	383
1.10. Mecanisme și proceduri de protecție a drepturilor omului sub egida ECOSOC. Consiliul Drepturilor Omului	384
1.11. Alte documente relevante adoptate de ONU	387
1.11.1. Pactul Global al Națiunilor Unite	387
1.11.2. Principiile directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind întreprinderile și drepturile omului.....	389
1.11.3. Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă	390
1.11.4. Pactul global pentru migrație sigură, ordonată și regulată (2018).....	391
CAPITOLUL II. ORGANIZAȚIA INTERNAȚIONALĂ A MUNCII (OIM).....	394
2.1. Istoric; domenii de activitate	394
2.2. Structura OIM	396
2.3. Normele internaționale în domeniul muncii.....	397
2.4. Codul internațional al muncii – conținut.....	399
2.5. Mecanisme de control	411
2.6. Organizația Internațională a Muncii și problemele sociale ale globalizării	413
CAPITOLUL III. CONSILIUL EUROPEI. CONVENȚIA PENTRU PROTECȚIA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE	418
3.1. Consiliul Europei – noțiuni introductive.....	418
3.2. Convenția pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Caracteristici generale	420
3.3. Drepturi și libertăți garantate	421
3.3.1. Drepturi garantate în textul Convenției din 1950.....	423
3.3.2. Drepturi prevăzute în protocoalele adiționale la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale	489
3.3.3. Condiții de exercitare a drepturilor și libertăților	510
3.4. Mecanismul pe protecție instituit de Convenția Europeană a Drepturilor Omului	523

CAPITOLUL IV. CARTA SOCIALĂ EUROPEANĂ (1961) ȘI CARTA SOCIALĂ EUROPEANĂ REVIZUITĂ (1996).....	541
4.1. Caracteristici generale.....	541
CAPITOLUL V. DREPTURILE OMULUI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ	552
5.1. Prevederi în tratatele fundamentale.....	552
5.2. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2000)	561
5.2.1. Principii și drepturi garantate	561
5.2.2. Interpretarea și aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.....	584
5.2.3. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene: un construct juridic atipic.....	587
5.3. Raportul dintre dreptul Uniunii Europene și dreptul intern	595
CAPITOLUL VI. EGALITATEA DE TRATAMENT ȘI NEDISCRIMINAREA	602
6.1. Teoria egalității în sistemul de drept al Uniunii Europene.....	602
6.1.1. Analiza diacronică a circumstanțelor care au determinat formularea problemei egalității în sistemul de drept al Uniunii Europene	602
6.1.2. Principiul egalității reflectat în legislația primară a Uniunii Europene. Posibila transpoziție în modele interdisciplinare de analiză	605
6.2. Principii și norme ale Uniunii Europene	609
6.2.1. Principiul tratamentului egal în materia securității sociale.....	609
6.2.2. Tratamentul egal între persoane indiferent de originea etnică sau rasială	611
6.2.3. Cadrul general în favoarea egalității de tratament în domeniul ocupării și al muncii.....	614
6.2.4. Principiul egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de angajare și de muncă.....	619
6.2.5. Echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor.....	627
CAPITOLUL VII. LIBERA CIRCULAȚIE A PERSOANELOR ȘI A FORȚEI DE MUNCĂ.....	629
7.1. Temei normativ.....	629
7.2. Domeniu de aplicare.....	631
7.3. Conținutul material.....	635
7.3.1. Dreptul de intrare și de ședere.....	635
7.3.2. Liberul acces la angajare și egalitatea de tratament. Regulamentul (UE) nr. 492/2011	640
7.3.3. Dreptul de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după desfășurarea unei activități salariate în acel stat	650
7.3.4. Angajarea în administrația publică.....	652
7.3.5. Restricții ale dreptului de intrare și dreptului de ședere pe motive de ordine publică, securitate publică și sănătate publică	654
7.4. Facilitarea exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor.....	661

CAPITOLUL VIII. DREPTURI CORELATIVE DREPTULUI LA MUNCĂ	664
8.1. Securitatea și sănătatea la locul de muncă	664
8.2. Detașarea lucrătorilor	668
8.2.1. Directiva 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor efectuată în cadrul unei prestări de servicii.....	668
8.2.2. Directiva 2014/67/UE privind asigurarea respectării aplicării Directivei 96/71/CE privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii	673
8.2.3. Directiva (UE) 2018/957 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 iunie 2018 de modificare a Directivei 96/71/CE privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii.....	677
8.3. Munca atipică și foarte atipică	682
8.3.1. Munca foarte atipică. Forme	682
8.3.2. Munca pe fracțiuni de normă	685
8.3.3. Directiva 1999/70/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată.....	688
8.3.4. Directiva 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind munca prin agent de muncă temporară.....	695
8.4. Timpul de muncă.....	698
8.5. Dialogul social și relațiile profesionale	708
8.5.1. Noțiuni, forme și evoluții ale dialogului social în Uniunea Europeană.....	708
8.5.2. Directiva (UE) 2019/1152 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă în Uniunea Europeană.....	715
8.5.3. Directiva 2009/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai privind instituirea unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a lucrătorilor în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară.....	718
8.5.4. Decizia 98/500/CE a Comisiei din 20 mai 1998 privind instituirea de comitete de dialog sectorial menite să favorizeze dialogul între partenerii sociali la nivel european	724
8.5.5. Directiva Consiliului 2001/86/CE de completare a statutului societății europene în ceea ce privește implicarea lucrătorilor	724
8.5.6. Directiva 2002/14/CE a Parlamentului european și a Consiliului din 11 martie 2002 care stabilește un cadru general relativ la informarea și consultarea lucrătorilor în Comunitatea Europeană.....	726
8.6. Participarea financiară a angajaților în cadrul întreprinderilor.....	728
8.6.1. Norme și practici internaționale privind participarea angajaților în cadrul întreprinderilor	729
8.6.2. Documente ale Uniunii Europene	732
8.6.3. Participarea financiară a angajaților în România	735
8.7. Protecția lucrătorilor	736
8.7.1. Directiva 2008/94/CE privind protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvenței angajatorului (versiune codificată)	736
8.7.2. Directiva Consiliului 94/33/CE din 22 iunie 1994 referitoare la protecția tinerilor în muncă	743
8.7.3. Directiva 98/59/CE privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la concedierile colective	748

8.7.4. Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislațiilor statelor membre relative la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora	753
8.8. Salariile minime adecvate în Uniunea Europeană	759
8.9. Formarea profesională și recunoașterea stagiilor de formare profesională	761
8.9.1. Educația și formarea profesională	761
8.9.2. Recunoașterea stagiilor de formare profesională	765
CAPITOLUL IX. DREPTURILE MIGRANȚILOR ȘI RESORTISANȚILOR DIN STATELE TERȚE	775
9.1. Agenda europeană și Pactul privind migrația și azilul.....	775
9.2. Regulamente ale Uniunii Europene privind regimul circulației și al frontierelor	776
9.1.1. Regulamentul (UE) nr. 1052/2013 EUROSUR din 2013 a stabilit un sistem european de supraveghere a frontierelor.	776
9.2.2. Regulamentul (CE) nr. 1987/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen	777
9.3.3. Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize).....	778
9.3.4. Regulamentul (CE) nr. 1560/2003 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 343/2003 al Consiliului de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de azil prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe	779
9.3.5. Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 118/2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1560/2003 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 343/2003 al Consiliului de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de azil prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe	779
9.3.6. Regulamentul (UE) nr. 514/2014 de stabilire a dispozițiilor generale privind fondul pentru azil, migrație și integrare, precum și instrumentul de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor	780
9.3.7. Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) a abrogat un regulament anterior și prevede absența controlului asupra persoanelor la trecerea frontierelor interne dintre statele membre ale Uniunii, stabilind totodată normele aplicabile controlului asupra persoanelor la trecerea frontierelor externe ale statelor membre ale Uniunii.....	781
9.3.8. Regulamentul (UE) 369/2016 al Consiliului din 15 martie 2016 privind furnizarea sprijinului de urgență pe teritoriul Uniunii	782
9.3.9. Regulamentul (UE) 2018/1726 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind Agenția Uniunii Europene pentru	

Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA).....	783
9.3.10. Regulamentul (UE) 2018/1806 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație.....	785
9.3.11. Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european.....	786
9.3.12. Regulamentul Dublin și rolul său în structurarea unei politici comune în domeniul azilului.....	788
9.4. Directivele adoptate în domeniul migrației. Drepturi acordate migranților.....	792
9.4.1. Directiva 2003/86/CE privind dreptul la reintregirea familiei.....	792
9.4.2. Directiva 2003/109/CE privind statutul resortisanților țărilor terțe care sunt rezidenți pe termen lung.....	798
9.4.3. Directiva 2004/81/CE privind permisul de ședere eliberat resortisanților țărilor terțe care sunt victime ale traficului de persoane sau care au făcut obiectul unei facilitări a imigrației ilegale și care cooperează cu autoritățile competente.....	803
9.4.4. Directiva 2008/115/CE privind returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală.....	804
9.4.5. Directiva 2009/52/CE de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile și măsurile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală.....	817
9.4.6. Directiva 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia.....	819
9.4.7. Directiva 2011/95/UE privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate.....	823
9.4.8. Directiva 2011/98/UE a privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea șederii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru.....	828
9.4.9. Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității.....	832
9.4.10. Directiva 2013/32/UE privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale.....	833
9.4.11. Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională.....	842
9.4.12. Directiva 2014/36/UE privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe în scopul ocupării unui loc de muncă în calitate de lucrători sezonieri.....	848

9.4.13. Directiva 2014/66/UE privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe în contextul unui transfer în cadrul aceleiași companii	853
9.4.14. Directiva (UE) 2016/801 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair	855
9.4.15. Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate.....	858

CAPITOLUL X. DREPTUL LA UN PROCES ECHITABIL ÎN CADRUL PROCEDURILOR PENALE	860
10.1. Mandatul european de arestare.....	860
10.2. Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale.....	862
10.3. Directiva 2010/64/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale.....	864
10.4. Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale	865
10.5. Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității	867
10.6. Directiva 2013/48/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate.....	869
10.7. Directiva (UE) 2016/1919 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind asistența juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare	871
10.8. Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale.....	872

TITLUL III. PRIVIRE SPECIALĂ ASUPRA UNOR DREPTURI SUBSTANȚIALE874

CAPITOLUL I. ACCESUL LA JUSTIȚIE: IDENTITATE NORMATIVĂ ȘI DIFICULTĂȚI DE CALIFICARE JURIDICĂ	874
1.1. O teorie a liberului acces la justiție	874
1.2. Liberul acces la justiție și paradigma onusiană	879

1.3. Repere de conceptualizare și aplicare a liberului acces la justiție în sistemul european de protecție a drepturilor omului	883
1.4. Accesul la justiție în dimensiunea constituționalismului românesc	884
1.5. Unele note concludive	885
CAPITOLUL II. CONDIȚIA FEMEII ÎNTRE VIOLENȚA DOMESTICĂ ȘI DETERMINĂRI CULTURAL-RELIGIOASE	887
2.1. Violența împotriva femeilor – puternică preocupare la nivel internațional	887
2.2. Convenția pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței Domestice	888
2.3. Condiția femeii: influențe culturale și religioase	893
2.4. Dileme și tensiuni naționale în garantarea drepturilor femeii prin includerea elementului cultural	897
CAPITOLUL III. DREPTURILE SEXUALE ȘI REPRODUCTIVE	900
3.1. Avortul	900
3.2. Identitatea de gen și orientarea sexuală	908
3.3. Dreptul la iubire – concept al sistemului internațional al drepturilor omului	915
CAPITOLUL IV. PROSTITUȚIA ȘI TRAFICUL DE FIINȚE UMANE	923
4.1. Prostituția și traficul de ființe umane din perspectiva drepturilor omului	923
4.2. Expunerea problemelor: standardele internaționale	924
4.3. Aplicații și implicații în cadrul teoriei drepturilor omului. Lucrătorii sexuali și munca sexuală	927
4.4. Abordări naționale ale prostituției și traficului de ființe umane	931
4.5. Concluzii	934
CAPITOLUL V. PROTECȚIA PERSOANELOR APARTINÂND MINORITĂȚILOR NAȚIONALE: ÎNTRE CONSERVAREA IDENTITĂȚII CULTURALE ȘI LINGVISTICE ȘI INFRAȚIUNI BAZATE PE URĂ RASIALĂ	936
5.1. Abordări europene ale problematicii persoanelor aparținând minorității naționale	936
5.2. Identitatea persoanelor aparținând minorităților naționale și problema infracțiunilor bazate pe ură	937
CAPITOLUL VI. DREPTUL LA EDUCAȚIE ÎN SISTEMELE INTERNAȚIONALE DE PROTECȚIE A DREPTURILOR OMULUI	942
6.1. Dreptul la educație – manifest al spiritualității umane	942
6.2. Reflecții conceptuale ale dreptului la educație în activitatea Organizației Națiunilor Unite	942
6.3. Dreptul la educație în context regional-european	950
6.4. Unele note concludive	953
CAPITOLUL VII. CORUPȚIA DIN PERSPECTIVA DREPTURILOR OMULUI	955
7.1. Corupția – o problemă circumscrisă domeniului drepturilor omului	955
7.2. Ipoteze ale conceptualizării fenomenului corupției	957

7.3. Corupția din România și sistemele internaționale de monitorizare și protecție a drepturilor omului	960
7.4. Norme internaționale și europene privind prevenirea și combaterea corupției	965
CAPITOLUL VIII. PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ȘI SCHIMBĂRILE CLIMATICE DIN PERSPECTIVA DREPTURILOR OMULUI	978
8.1. Mediul înconjurător – aspecte teoretice, probleme de conceptualizare juridică și particularizarea sa în cadrul sistemului ONU de protecție a drepturilor omului.....	978
8.2. Schimbările climatice – preocupare centrală în garantarea dreptului la un mediu înconjurător sănătos	983
8.3. Preocupările pentru schimbările climatice în inițiativele regional-europene.....	988
8.4. Rezultate naționale în materia acțiunii climatice și a protecției mediului înconjurător	993
8.5. Concluzii.....	995
CAPITOLUL IX. DREPTURILE CULTURALE ÎN PARADIGMA DREPTURILOR OMULUI	996
9.1. Drepturile culturale din perspectiva standardelor Organizației Națiunilor Unite	996
9.2. Soluții regional-europene la problematicile conexe drepturilor culturale.....	1003
9.3. Inițiative naționale în materie	1007
9.4. Câteva aspecte concludive.....	1009
CAPITOLUL X. DREPTUL LA ADEVĂR – PREROGATIVĂ AUTONOMĂ ÎN CADRUL TEORIEI GENERALE A DREPTURILOR OMULUI.....	1010
10.1. Dificultatea filosofico-juridică de conceptualizare a adevărului.....	1010
10.2. Analiza sectorială a fundamentelor legale și jurisprudențiale în favoarea unui drept autonom la adevăr.....	1011
10.3. Aplicarea dimensiunii pluridisciplinare a dreptului la adevăr în contextul activității tribunalelor adevărului	1015
TITLUL IV. DREPTURILE OMULUI ÎN DIACRONIE	1018
CAPITOLUL I. DREPTURILE OMULUI ȘI DREPTURILE ROBOȚILOR.....	1018
1.1. Context și provocări.....	1018
1.2. Conștientizări, conceptualizări, principii.....	1019
1.3. Răspunderea civilă pentru prejudiciile cauzate de roboți.....	1028
1.4. Statutul de persoană electronică responsabilă	1029
1.5. Tipuri de roboți.....	1031
1.6. Impactul inteligenței artificiale afective și al roboților asupra vieții private și de familie	1034
1.6.1. Incongruența dintre realitate și teorie: un cadru normativ soft law pentru relația sentimentală/de familie om-robot.....	1035
1.6.2. Dreptul la viață privată și de familie în perspectiva evoluției lovotics: posibile soluții juridice de acomodare a relațiilor de familie dintre roboți și oameni.....	1040
1.6.3. În loc de concluzii: reconfigurări necesare și posibile scenarii de evoluție ...	1041

CAPITOLUL II. DREPTURILE ANIMALELOR ȘI DREPTURILE OMULUI.....	1043
2.1. Corelarea la nivel teoretic a celor două categorii de drepturi.....	1043
2.2. Norme internaționale privind drepturile animalelor	1046
2.2.1. Norme la nivel global	1046
2.2.2. Norme adoptate de Consiliul Europei	1049
2.2.3. Norme adoptate de Uniunea Europeană	1052
2.2.4. Drepturile animalelor în legislația română.....	1055
CAPITOLUL III. DREPTURILE OMULUI ÎN SPAȚIUL COSMIC	1056
3.1. Drepturile omului în spațiul cosmic: argumente în favoarea unei reconstrucții teoretice	1056
3.2. Drept spațial și drepturile omului: intersecționalitatea normativă	1058
3.2.1. Tratatul cu privire la principiile care guvernează activitatea statelor în explorarea și folosirea spațiului extraatmosferic, inclusiv Luna și celelalte corpuri cerești	1059
3.2.2. Acordul cu privire la salvarea astronautilor, reîntoarcerea astronautilor și restituirea obiectelor lansate în spațiul extraatmosferic.....	1061
3.2.3. Proiecte tematice	1062
3.2.4. Regulamentul 696/2021 de instituire a Programului Spațial al Uniunii și a Agenției Uniunii Europene pentru Programul Spațial	1063
3.3. Provocări privind drepturile omului în spațiul cosmic.....	1064
3.4. Privire specială asupra protecției mediului	1067
3.5. Note concludive	1069
CAPITOLUL IV. CRIPTOMONEDELE ȘI DREPTURILE OMULUI	1070
4.1. Despre criptomonede și bitcoin: premise și accepțiuni	1070
4.2. Criptomonedele și drepturile omului în abordări de principiu și legislative la nivel internațional și regional-european.....	1073
4.3. Criptomonedele și drepturile omului în abordările naționale.....	1077
BIBLIOGRAFIE (SELECȚIE)	1079
INDICE TEMATIC	1120